

KURJER KRAKOWSKI.

Dnia 13 Listopada 1855.

P I A T E K.

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 6 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedziele i święta uroczyste) po półmu.

Koronacja Barbary Radziwiłłownej i złożenie hołda książąt lennych roku 1550.

N^{er} = 38.

IV Drukarni Akademickiej, nakładem wydawcy A. Tessarezyka

K R A K Ó W.

KOMITET w celu ułatwienia *Exwojskowym Polskim wyjazdu do Anglii lub Francyi, ustanowiony* zawiadomia wszystkich *Exwojskowych Polskich*, którzy nie będą tujejszo-krajowemi, już to w mieście Krakowie już w Okręgu przemieszkują, że na mocy Uchwały Senatu Rządzącego z dnia 50 września r. b. do L. 6045 D. G. S. zapadłej, Komitet z czterech obywateli W. M. Krakowa i Dyrektora Poliecy składający się w celu ułatwienia rzeczonym *exwojskowym wyjazdu do Anglii lub Francyi*, zawiązany został, i że posiedzenia swoje poczynawszy od dnia 18 b. m. w każdą Srodę i w każdy Piątek w gmachu Sądów Pokoju na dole pod l. 176 przy ulicy Kanonnej położonym, w godzinach rannych odbywać będzie. Wzywa przeto wszystkich *Exwojskowych Polskich*, którzy tytułu konstytucyjnego tujejszo-krajowego nie posiadając, do Anglii lub Francyi wydalic się mają zamiar, ażeby w rzeczonych dniach do kancelaryi komitetu osobiście stawiać się, i tam Deklaracje swoje, dokąd udać się zamierzają, składać zechcieli. — Ostrzega przytem Komitet, że czas Urzędowania Jego, niemogąc być nieograniczonym, ktokolwiekby z wezwania niniejszego niekorzystał, zle skutki z opóźnienia

pochoździe uogące, sam sobie przypisaby ninał Krakow dnia 11 Listopada 1855. Prezydujący w Komitecie, *Sobolewski*. (2r.)

Rossja Dnia 10 z. m. angielski poseł Lord Durham przybył do Mikołajewa, gdzie go z wielką okazałością przyjęło. Nazajutrz objadował Lord u admirała Lazarewa. Admiral wniósł toast za zdrowie króla Angielskiego, a Durham odpowiedział toastem za zdrowie N. Ces. Rossyi. Pierwszemu toastowi towarzyszył narodowy hymn angielski, a drugiemu rossyjski, wykonany przez chóry śpiewaków i muzykantów. Poseł podniósł się potem, trzymając kielich napełniony Szampanem i rzekł: „Wnoszę ten toast na cześć rossyjskiej floty, pragnę, aby osiągnęła najwyższy stopień pomysłności i potęgi, aby między nią i flotą angielską dobre porozumienie parowało, i aby się floty inaczey nie spotkały, jak tylko aby działać dla zobopólnej korzyści i wzajemnej sławy dla państw obydwóch.“ — N. Cesarz przybył dnia 21 z. m. do Kijowa, odbył przegląd wojska, obejrzał osobliwości miasta i udzielił raczył posłuchanie Durhamowi przybytemu z Mikołajewa, poczem udał się w podróż do Białej Cerkwi. — Dnia 19 z. m. przypłynął z pod Kalisza do Rygi pułk „Król pruski“ śród okropnej burzy, jednakże bez żadnej

straty. Każda kompanja tego pułku otrzymała od N. króla 200 dukatów w podarunku. — Ukazem wydanym w Pradze dnia 8 z. m. N. Cesarz Mikołaj ofiarował order Sgo Stanisława klasy i szej Tajnemu Rady Szamchałowi Tarki, Walemu Dagiestanu Sullejmanowi Sultanowi, jako znak szczególnego zadowolenia za przysługę wyśwadczoną w r. 1854 w wyprawie na gorali Awaryskiego Chanatu. — N. Cesarzowa przybyła do Garskiego — Siola d. 27 z. m. (G.P.S.).

Austria. Dnia 30 z. m. owdowiała królowa Bawarska przybyła do Wiednia. — W dzień Wszystkich Świętych odbyło się wielkie nabożeństwo, na którym się znajdowali N. N. Cesarstwo. — N. Cesarz dał poznać przez własnoręczny bilet do Ministra Xięcia Kollorodo, iż równie jak Jego ś. p. Ojciec będzie dwa razy na tydzień udzielał publiczne posłuchania. — N. Cesarz zwiędził kilkakrotnie wystawę wyrobów przemysłowych, wypytywał się troskliwie o wszystko, i polecił zakupić mnóstwo w wystawionych wyrobów, z wyraźnem poleceniem, aby wybrano celniczsze wyroby i płody ze wszystkich prowincyi Cesarstwa GPS.

Hiszpanja. Niedawno odbyty przegląd gwardyi narodowej przez królową, obudził w umysłach żołnierzy wielki zapal. — Dnia 22 z. m. królowa znajdowała się w teatrze, gdzie przedstawiono sztukę na uzbrojenie 5000 ochotników. Pierwszy minister p. Mendizabal znajdował się włoży królewskiej; od wejścia do ministerjum poraz pierwszy dopiero pokazał się p. Mendizabal publicznie, gdyż okoliczność, że stoi na czele dających skład-

ki, wkładała na niego tę powinność. Angielski poseł był również obecny. Wpływ Anglii nie jest dla nikogo tajemnicą w Madrycie. Poseł francuzki stara się zbliżyć do Mendizabala. Ostatnie jego depesze z Paryża sprawiły wielką radość panu Mendizabal. W nich zapewnia rząd francuzki, iż pozostanie wierny sprawie królowej. P. Mendizabal spodziewa się, że teraz granice francuzkie będą lepiej strzeżone, i Don Karlos nie będzie zapomagany od Francyi. — Wiadomość o rozwiązaniu się głównej Junty w Andujar sprawiła powszechną radość, gdyż z południowych prowincyi będzie miał rząd teraz 25,000 gotowego dobrze uzbrojonego wojska. — Pan Mendizabal zamysła nawet Jenerała Espinozę mianować naczelnym wodzem na miejsce Kordowy, aby tem więcej przywiązać do siebie południowe prowincje, które temu jenerałowi oddały nad sobą wojskową władzę. — W ministerjum wojny paauje największa czynność. Zajmuje się ono organizacją 100,000 wojska, aby cios stanowczy zadać Karlistom. Rozkaz w tym względzie ogłosi wkrótce gazeta rządowa. — Jedna hiszpańska prowincja nieczekała na rozkaz rządu; spodziewają się bowiem codzień w Madrycie przybycia 2000 wojska, które Estremadura posyła. Jest ono tylko przednią strażą 8000 ludzi, których ta prowincja uzbroiła i oddaje pod rozkazy rządu. Jenerał także Kordowa donosi, iż rozpocznie działania zaczepne, skoro posiłki portugalskie i inne, które rząd przyrzekł, wzmocnią jego wojsko. Portugalska legja, która już wkroczyła do Hiszpanii, liczy 7000

żołnierza. Angielsko-Belgijska legja, dotąd zostająca w służbie portugalskiej, przechodzi w służbę hiszpańską. Liczy ona 2400 ludzi. Zewsząd idą uzbrojone oddziały do północnych prowincyj. Liczba ochotników z Andaluzji i Estremadury wynosi 13,000 ludzi. Te wielkie wojenne poruszenia tem są ważniejsze, iż rząd w tej chwili niedoznaje najmniejszego oporu z żadnej strony. Wszystkie Junty Andaluzji rozwiązały się (G.P.S.)

Anglja. Ze względu na sprawę Hiszpańską. *Kronika poranna*, która dawniej z tak wielkim gniewem mówiła o Francji, zdaje się być teraz z niej zadowolona, wnosząc że rząd francuzki przez utworzenie dwóch dywizji wojska postanowił strzedz lepiej granic hiszpańskich. Także dziennik *Globe* ministerjalny mówi w tym względzie: „Już dawniej wynurzyliśmy nadzieję, że pomocy Karolistom nieudzielał rząd Francuzki, ale mieszkańcy wzdłuż granic hiszpańskich, dla których przemykanie jest dostateczną pobudką do sprzyjania Karolistom.“ — Kupcy hiszpańscy osiedli w Londynie wezwali kupców angielskich, aby wspierali pieniędzmi Hiszpanją. Kurjer Londyński tak donosi o tem: „P. Mendizabal dostanie pomoc pieniężną od kupców Paryżkich i Londyńskich, i Don Karlos, bez pomocy zagranicznej, będzie wkrótce zmuszony do opuszczenia Hiszpanii.“ — *Gazety* zaś torysowskie mówią: „Liberaliści Angielscy niczego nieoszczędzają, aby przyspieszyć triumf przywłaszczenia królowej i wypędzić z Hiszpanii jej prawego króla. Przemoc

zmusi go w końcu do tego, jeżeli Francja, nieogłosi się jawnie za jego sprawą i nienada innego obrotu, jak sobie rewolucjoniści i najemnicy marzą. Listy z Hiszpanii donoszą, jakoby Muralde, najpopularniejszy Karolistowski generał po Zumalakarregu, przeszedł do królowej. Z tych wiadomości wniesćby należało, iż jeżeli D. Karlos przed połączeniem sił królowej, niezrobi stanowczego kroku, już potem niezwyctęży — Z Portsmouth odpłynął znowu okręt z 120 ochotnikami do Hiszpanii. Tym sposobem legja Angielska liczyłaby już więcej niż zapowiedziane 10,000 żołnierzy. — 5 okręty angielskie wojenne stoją przy Kadyxie i odebrały rozkaz, aby na każde zawołanie broiły sprawy królowej — Angielski kupiec w Gibraltarze za handlowanie niewolnikami został skazany na zapłacenie 400,000 złp. i na 3 lata więzienia. — *Gazeta Times* żali się ciągle, iż lord Durham za przybyciem do Odessy nie został od tamtejszych władz przyjęty z oznakami należnej jego godności, na co ministerjalny Kurjer odpowiada: „Rzecz jasna, iż tylko dla nieobecności generała Woroncowa, bandera Angielska nie była stosownie do zwyczaju powitana, ponieważ jego zastępca nieowiedział, jak sobie ma postąpić. Lec oświadczenie, które zrobił hr. Woroncow za swoim przybyciem, zaspokoiło zupełnie Lorda Durhama, (G.P.S.)

Francja. Ministerjalne dzienniki zmieniły nagle mowę i pełne są oświadczeń przyjaźni dla Anglii i królowej hiszpańskiej, zapewniają oraz, iż rząd francuzki nigdy nie wspierał Don Kar-

losa, ale tylko prywatni spekulanci. — Xiążę także Broglie minister spraw za granicznych oznajmił angielskiemu posłowi, że rząd nie uważa dzienników za swój organ i będzie dochowywał poczwórne przywierza. — Tę zmianę w polityce francuzkiej miało sprowadzić przybycie Talleyranda do Paryża. Opozycyjne jednak dzienniki utrzymują, że między Anglią i Francją panują wielkie nieporozumienia, gdyż się nie mogą zgodzić na środki do ukończenia wojny hiszpańskiej. — Rząd zamysła dozwolnić powrotu do Francji wielu duchownym i przywrócić nawet Parów z pomiędzy duchowieństwa. Zmierzają także dać amnestją byłym ministrom Karola Iogo więzionym w Ham i innym politycznym więźniom, jeżeli przed nowym rokiem nie zajądą niespokojności. Paryżkie dzienniki robią uwagę, iż teraźniejszy rząd francuzki naśladuje politykę Napoleona, dążąc ciągle do pojednania się z stronnictwem Karolistów złożonem z wielkich panów i wyższego duchowieństwa, a stara się zniszczyć tak zwane stronnictwo Republikańców. — Donoszą z Algieru, że Abdel Kader i jego ajenci są bardzo czynni na wszystkich punktach. Zakazał on Arabom pod karą śmierci udawać się na targi francuzkie, przez co żywność nadzwyczajnie zdrożała. We Francji robią wielkie przygotowania do tej wyprawy. Do Tulonu przyplęnęły dwa wielkie okręty obładowane zapasami wojennemi wszelkiego rodzaju. (G. P. S.)

Portugalja, Gazety Lizbońskie o-

głaszają umowę zawartą między Hiszpanją i Portugalją względem posiłkowego wojska. — Ta umowa brzmi, iż królowa Portugalska stosownie do życzenia Rejentki Hiszpańskiej, i to nie tylko dla usmierzania niespokojności wznieconych przez Pretendenta, ale i w interessie tej sprawy, której obie królowe broną, i przez wdzięczność za wyświadczoną dawniej pomoc Portugalii przez Hiszpanją, postanowiła wysłać na posiłek odział wojska i zawrzeć umowę na zasadzie poczwórne go przywierza. 1) Portugalja przyrzeka 6000 wojska, którego liczba stopniowo będzie podniesiona do 10000. 2) Te 6000 będą gotowe 30 września do przejścia granicy. 3) Portugalskie wojsko będzie pobierało taki żołd, jak hiszpańskie. 4) Królowa Rejentka obiecuje przyłożyć się do utrzymania tego wojska, gdyż różnicę między żołdem w czasie wojny a pokoju, bierze na swój rachunek. 5) Rejentka przyrzeka jeszcze, iż wojska portugalskie tak będą przyjęte i traktowane w jej kraju, jak Hiszpańskie, a królowa Portugalska przyrzeka, odwołać swoje wojsko, skoro wojna z Dou Karlosem ukończoną zostanie. Ta umowa została zawartą 24 września 1855 roku i podpisana od Xięcia Palmelli i Hiszpańskiego posła Perez Castro. (G. P. S.)

Pierwszy poszyt Słownika polskoniemieckiego J. K. Trojańskiego, wyszedł z druku i można go dostać w księgarni A. Grabowskiego za złp. 3. Biorący na raz exemplarzy 10, otrzymują jedenasty bezpłatnie. (1r.)

Dziś rano stopni zimna 10.